

Refleksjoner rundt utvikling av VA-sektoren

Arve Heistad

3. Mars 2022

Høyttenking med utgangspunkt i:

- Historiske endringer
 - Delegering/desentralisering av forurensningsmyndighet på 90-tallet
 - Nedskalering av avløpsfaglig kompetanse i SFT
 - Merarbeid i kommune-Norge
- Nye signaler fra Miljødirektoratet
- Egne erfaringer

Krafttak i avløpsbransjen - Taktskifte i vente

- Investeringsbehov på 332 mrd NOK – eller 600 mrd?
- - Hvordan tenker man å øke ressursgjenvinning?
 - Skal vi tenke helhetlig, hva med stikkledninger og private avløpsanlegg?
 - Eller er helhetlig det samme som sentralisert?
- Kan vi utnytte dagens infrastruktur bedre?
 - Hybride løsninger
 - Avlastning av kommunale renseanlegg

› **KRONIKK** 10.02.2022 08:10

Meninger i kronikker står for skribentens regning.

Avløpsrør roper ikke

Tilstanden på avløpssystemer og renseanlegg i mange kommuner er for dårlig, og det er behov for mer nitrogenrensing rundt Oslofjorden.

ELLEN HAMBRO
direktør i Miljødirektoratet

Kommunene har mange oppgaver og bistår oss gjennom hele livsløpet. Fra spedbarnskontroll på helsestasjonen til barnehage, skole, sykehjem og gravferd er

kommunene der og tilrettelegger.

Ja, det vil koste å sørge for nødvendig oppgradering av avløpssystemene.

Også når vi går på do er det kommunene som sørger for at det vi «gir fra oss», bringes videre gjennom lange rørsystemer fram til renseanlegg hvor forurensning skal fjernes før vannet slippes ut.

Våre oversikter og kontroller viser imidlertid at dette ikke fungerer helt som det skal. Mange kommuner har gamle avløpsrør som er i dårlig stand. Mye avløpsvann lekker ut underveis og når aldri fram til et renseanlegg. Og mange steder har verken avløpsrørene eller renseanleggene tilstrekkelig kapasitet til å ta imot økte mengder avløpsvann fra stadig flere nye boliger og virksomheter.

Hvordan kan vi få dette til ?

- Samarbeid for å styrke AVLØPSfaglig kompetanse
 - Miljødirektoratet og statsforvalterne
 - Kommunene
 - Konsulentbransjen
- Revidert avløpsforskrift med høye ambisjoner og klare mål om ressursgjenvinning, i tillegg til utslippskrav.
- Statlig støtte av utviklings-/innovasjonsprosjekter i kommuner, som har stort potensiale og noe risiko. Vi trenger risikovillige kommunale bestillere
- Innovative anskaffelsesprosesser – forenkle regelverk

Norsk Vann (kommune-Norge) mener:

Satsing på vannutdanning og – forskning er nødvendig

For å sikre rent og trygt vann til hele Norges befolkning, har vannbransjen et sårt behov for at det utdannes tilstrekkelig med fagarbeidere og ingeniører/sivilingeniører på vann, avløp og miljø. Forskning og teknologiutvikling vil også være avgjørende for å sikre utvikling, utbygging og vedlike hold av samfunnskritisk infrastruktur, samt tilpasning til klimaendringene. Om staten, fylkes kommunen og utdannings og forsknings institusjonene i samarbeid med vannbransjen ikke klarer å sikre tilstrekkelig vannkompetanse i fremtiden, vil dette ha alvorlige konsekvenser for samfunnet.

Norsk Vann mener

1. Staten må bidra til at det utdannes nok ingeniører/sivilingeniører til arbeidet med samfunnskritisk infrastruktur som vann og avløp, gjennom:

- å øke finansieringen per student for ingeniørutdanninger som krever kostbart utstyr, bruk av laboratorium m.m.
- å bidra til oppbygging av robuste fagmiljøer på flere utdanningsinstitusjoner for å sikre god utdanning i alle landsdeler.

Norsk Vann (kommune-Norge) mener:

2. Høgskoler/universiteter bør inngå samarbeidsavtaler med lokale /regionale vannbransjeaktører for å utvikle utdanningstilbudet innen vann og miljø. Norsk Vann kan bistå i arbeidet med samarbeidsavtaler.

Norsk Vann (kommune-Norge) mener:

3. Fylkeskommunene og videregående læresteder kan inngå samarbeidsavtaler med kommunale vann- og avløpsvirksomheter om etablering av praksis og læringsfabrikker for operatører.

4. At myndighetene må gjøre nødvendige endringer i vass- og avløpsanleggslova § 4 for å kunne gi et obligatorisk påslag på ca. 50 kroner per abonnent per år, som vil tilføre ca. 100 millioner kr per år til et innovasjonsfond.

**NMBU: Veksthus for lokal utnyttelse av næringsstoffer, vann
og energi fra avløpsvannet**

SiEUGreen: <https://www.nmbu.no/en/projects/sieugreen>

Nasjonalt senter for vanninfrastruktur ved NMBU

